

Lodewijk XVIII van Frankrijk: Kasteel van Versailles, 17 november 1755 – Parijs, 16 september 1824

Kasteel van Versailles

**Koning van Frankrijk
Co-vorst van Andorra**

Periode: 1814-1824

Voorganger: Napoleon II (keizer) maar in eigen ogen begon zijn regering in 1795 na de vermissing van Lodewijk XVII

Opvolger: Karel X

Hij was een jongere broer van koning Lodewijk XVI en een oom van koning Lodewijk XVII.

Lodewijk XVI

Lodewijk XVII

Vanaf 1791 tot 1814 leefde hij achtereenvolgens in ballingschap in Pruisen, het Verenigd Koninkrijk en Rusland. In de Eerste Franse Republiek schafte men de monarchie af. Koning Lodewijk XVI werd

op 21 september 1792 afgezet. Hoewel de monarchie nu officieel was opgeheven volgde Lodewijk XVIII zijn neefje, Lodewijk XVII, als titulair koning op, nadat de kleine jongen in juni 1795 in gevangenschap was verdwenen. (Pas twee eeuwen later werd vastgesteld dat hij daar was overleden.)

Nadat de legers van de coalitie in 1814 Parijs op Napoleon veroverden, werd Lodewijk XVIII officieel als koning erkend. In het tijdvak dat de Franse Restauratie wordt genoemd, regeerde Lodewijk XVIII iets minder dan een decennium. In tegenstelling tot het Ancien Régime (absolutisme) was de Restauratie een constitutionele monarchie. Als constitutioneel monarch werd het koninklijke gezag van Lodewijk XVIII aan banden gelegd door het Charter van 1814, de nieuwe Franse grondwet. Lodewijk had geen kinderen; dus na zijn dood werd de kroon overgedragen aan zijn jongere broer, Karel, graaf van Artois. Lodewijk XVIII was de laatste Franse monarch die in functie overleed.

Op 14 mei 1771 trad Lodewijk in het huwelijk met Marie Josephine Louise van Savoye, prinses van Sardinië en van Piëmont (1753-1810), derde kind en tweede dochter van koning Victor Amadeus III van Sardinië en koningin Maria Antonia van Bourbon, infante van Spanje. Haar grootouders aan moederskant waren koning Filips V van Spanje en koningin Elisabetta Farnese.

Marie Josephine Louise van Savoye

Marie Josephine werd twee maal zwanger maar beide zwangerschappen eindigden in miskramen, eentje in 1774 en één in 1781. Hierna bleef het koppel kinderloos. Van Marie Josephine werd gezegd dat ze lesbisch was, omdat zij een relatie zou hebben gehad met één van haar hofdames.

Lodewijk XVI werd onthoofd in 1793 tijdens de revolutie. Lodewijk XVIII was toen reeds gevlucht naar Brussel en daarna naar Westfalen en verklaarde zich tot regent van Frankrijk voor zijn minderjarige neef Lodewijk XVII. Dit kind was een gevangene van de revolutionairen en zou nooit regeren. Toen Lodewijk XVII in 1795 op tienjarige leeftijd verdween, verklaarde Lodewijk XVIII zichzelf tot koning. Hij woonde achtereenvolgens in Pruisen en in Verona in Italië en had te kampen met eenzaamheid en geldzorgen. Waar hij kwam moest hij smeken om gastvrijheid en financiële hulp. Uiteindelijk bood tsaar Paul van Rusland hem een paleis aan te Mittau in Koerland, vanwaar hij tevergeefs probeerde bij buitenlandse hoven belangstelling voor zijn zaak te wekken. Hij kon er wel een mini-hofhouding met een honderdtal trouwe hovelingen op na houden.

Jelgava-paleis in Koerland, de residentie van Lodewijk XVIII van 1798 tot 1801 en van 1804 tot 1807

In 1807, bij de Vrede van Tilsit tussen Napoleon en de nieuwe tsaar Alexander, werd hij gedwongen het vasteland van Europa te verlaten. Hij beseftte dat hij nu slechts de keuze had tussen een ballingschap in Amerika of in het Verenigd Koninkrijk en bovendien was zijn relatie met zijn broer Karel, die reeds in Engeland woonde, slecht. De Britse regering had Lodewijk het liefst gehuisvest in Schotland, ver van Londen, om te voorkomen dat hij politieke invloed zou uitoefenen, maar dankzij de Britse koninklijke familie kon hij in het noorden van Essex blijven, op voorwaarde dat hij niet aan politiek zou doen. Zelfs werd hem verboden te titel van koning van Frankrijk te gebruiken. In Essex werd hij vergezeld door zijn vrouw Marie-Joséphine. Het paleis was te klein voor zijn gehele hofhouding; de bedienden moesten in de bibliotheek slapen.

Met de hulp van Charles-Maurice de Talleyrand (een Franse diplomaat die nog onder zijn broer én onder Napoleon had gediend) en Joseph Fouché kwam Lodewijk XVIII weer aan de macht in 1814.

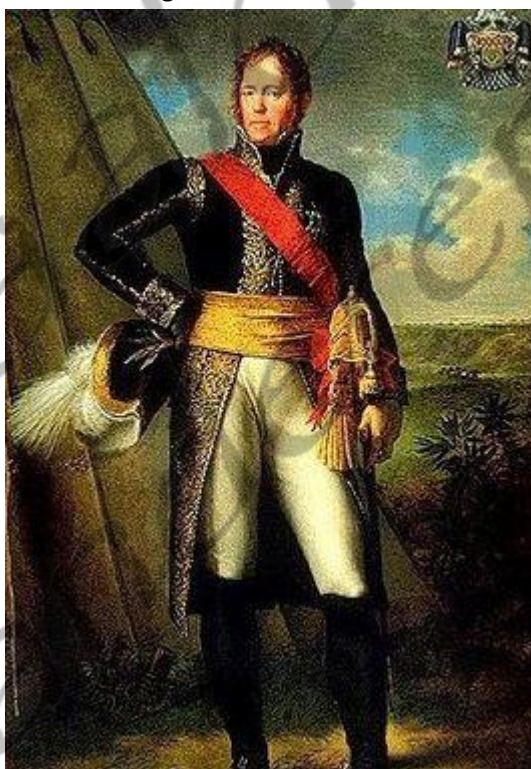

Charles-Maurice de Talleyrand-Périgord

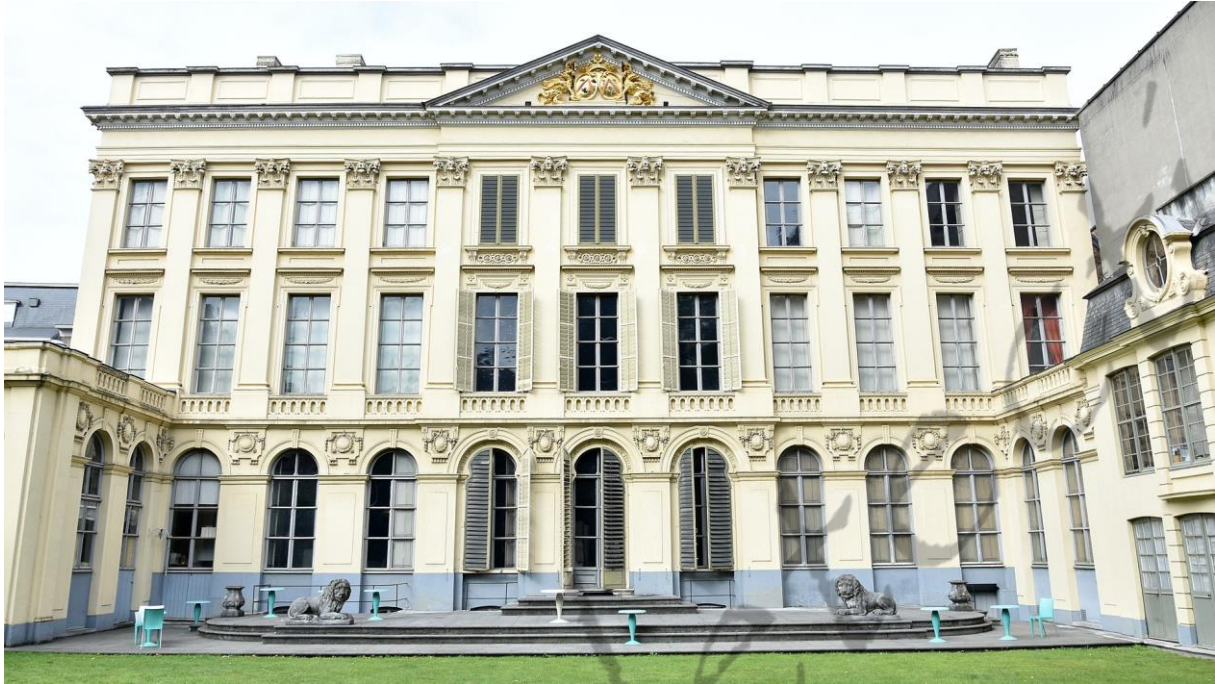

Joseph Fouché

Op 1 maart 1815 landde Napoleon echter met een klein aantal soldaten te Golfe-Juan op de zuidkust van Frankrijk en rukte hij op naar Parijs. Na het overlopen van Michel Ney ontvluchtte de koning haastig Parijs, en verbleef enkele maanden in het Hotel d'Hane-Steenhuyse in de Veldstraat te Gent, waar hij bezorgd de politieke en militaire gebeurtenissen afwachtte.

Michel Ney

De classicistische achtergevel van hotel d'Hane-Steenuyse

Lodewijk XVIII kwam pas goed in het zadel na de Slag bij Waterloo.

Slag bij Waterloo

Hoewel hij zich op achttiende-eeuwse wijze presenteerde, nam hij genoegen met minder dan de absolute macht. De regering van Lodewijk XVIII liet maarschalk Ney in december 1815 fusilleren wegens hoogverraad.

De koning overleed in 1824 en werd opgevolgd door zijn broer Karel X, daar zijn huwelijk met Marie Josephine van Savoye (1753-1810) kinderloos was gebleven. Hij werd na begraven in het centrum van de crypte van de Kathedraal van Saint-Denis.

Kathedraal van Saint-Denis

The Crypt

The crypt beneath the basilica became the Bourbon grave, holding the remains of Louis XVI and Louis XVIII and their queens.